

פאו ויסון

המשרד להגנת הסביבה מגלגל את האחריות לעמותות

סמוך לרמת חובב, על אף שברור שהאזור מסוכן לשהיית חיילים עקב הזיהומים החמורים שגורמים המפעלים שבאזור. המשרד אף מאשר למפעלים מזהמים להזרים שפכים לים באופן סיטוני. כך, פחות מחודש מאז פתיחת עונת הרחצה, כבר נסגרו לרחצה חופי קרית חיים ועכו עקב זיהום הים בשפכים. במקרה אחר המשרד נתן אישור למפעל מזהם להזרים פסולת לים המלח, ויש עוד דוגמאות רבות.

גם אם איש לא יודע בכך בקול, כל עמותה נוספת שקמה היא רווח קלי למשרד להגנת הסביבה. זאת מכיוון שבמשרד להגנת הסביבה יודעים שכך, עוד מאבק ייצא מידיהם אל אחריות "השוק הציבורי".

חוסר האמון של הציבור במשרד להגנת הסביבה מראיג וחיוב הדירליק נורה אדומה. בקצב הזה, מי שינהל את המדינה בפועל יהיו העמותות, שכבר עכשיו עושות חצי מהעבודה במקום הממסד. את התמונה הקודרת הזאת ניתן לשנות אם נשכיל להעמיד מיד בראש המשרד להגנת הסביבה ובמשרדי ממשלה אחרים אדם שחי נושם ומזיע, יום־יום שעושה, בהגנה על שמירת הסביבה; אדם שהמשרד הזה הוא כנפשו, ולא רק ברירת מחדל בעבורו. אדם כזה לא יעלה בדעתו לקבל החלטות אנטי־סביבתיות, הפוגעות בציבור. חוסר אמון של הציבור במשרד ממשלתי הוא קודם כל חוסר אמון במי שעומד בראשו, והכריחה לעבר העמותות מציינת רגע אחד לפני פשיית רגל ממסדית.

הכותב הוא יו"ר מפלגת הירוקים

להגנת הסביבה בפרט. טענה זו זכתה לתמיכה בסקר שביצעה החברה לשירותי איכות סביבה, זרוע ביצועית של המשרד להגנת הסביבה, לקראת כנס "סביבה 2020" שהתקיים לפני כמה ימים בתל אביב. כשנשאלו משתתפי הסקר "מיהו הגורם שאתה מאמין

רמת חובב. המשרד אישר את הקמת עיר הבה"דים בסמוך

תצלום: אלברטו דוקבור

בשנה האחרונה פעל המשרד להגנת הסביבה פעמים רבות בניגוד למה שהציבור בישראל היה מצפה, ובניגוד לדעת המומחים במשרד

שיפעל באופן הטוב ביותר למען שמירת איכות הסביבה?," השיבו 50.5% - עמותות סביבתיות. רק 24.5% הצביעו על המשרד להגנת הסביבה.

חוסר האמון של הציבור אינו מפתיע. רק בשנה האחרונה פעל המשרד להגנת הסביבה פעמים רבות בניגוד למה שהציבור בישראל היה מצפה, ובניגוד לדעת המומחים במשרד. למשל, המשרד תמך בהקמת עיר הבה"דים

לפני יותר מעשר שנים הוקם בישראל המשרד להגנת הסביבה - שאז נשמע כסוג של דינואור שהציבור בישראל היה צריך להתמודד אתו. השנים חלפו, ובעיות הסביבה רק גוברות והולכות. רוב השרים שהגיו על אל כיסא השר במשרד זה לא עשו זאת מרצונם; הם נחתו בו בלית ברירה וכאופציה כמעט אחרונה. המשרד לא נחשב אז למשרד ממשלתי חזק, הן מבחינת כוח האדם והן מבחינת תקציבית, זאת על אף שהוא חולש על תחומים רבים הנוגעים כמעט בכל תחום בחיינו. למשל, הוא מטפל בתחום זיהום האוויר מכלי תחבורה, על אף שתחום התחבורה נמצא בידי משרד התחבורה; והוא מטפל בזיהום מתחנות כוח, על אף שהתחום נמצא באחריות המשרד לתשתיות לאומיות וכדומה.

תופעת העמותות שנוטלות אחריות על תחומים שבאחריות הממסד מתפשטת גם בתחום איכות הסביבה. חדשות לבקרים מוקמות עמותות סביבתיות, בנוסף לעמותות הארציות והמקומיות הקיימות. העמותות האלה מנהלות מאבקים ציבוריים, שבהרבה מן המקרים היו צריכים להיות בתחומי פעילותו של המשרד להגנת הסביבה. ואולם, מסיבות שצוינו קודם לכן, כגון מגבלות כוח האדם והתקציב או סיבות אחרות, המשרד אינו נוגע באתם מאבקים, במקרה הטוב, ואילו במקרה הרע, המשרד אף תומך בפעילות אנטי־סביבתית.

עמותות אלה קמות ופועלות רק מסיבה אחת - חוסר אמון בממסד בכלל ובמשרד